

Lägner om kyrkklockan.

< På Tytlinge i Valhem borde i nara
fjortio år en krigsherre som en söndag kom för sent till
kyrkan. I hägnad å övertid red han in i kyrkan steg
gen fram till altaret under hägmässan. Till straff fick han
stränka en kyrkklocka till församlingen. Det fanns såvare
på orten som stod klockan, å sänkte den i en närbelägen
sjö. Klockan blev funnen å skulle upptagas. Det lyckades
ej om någon talade. Då kom plötsligt en häns, på
isen å drog ett stort helmäss, "ser du där", sade en ad.
Ommedelbart därefter gick klockan åter till sjöbotten.

> Men i Valhem har varit ett kapell kallat
"Sent Marins kapell". Klockan till nämnda kapell
påstås finnas i en sjö som heter "Pått." Vatten
i den sjö är ständigt kallt sammarfiden, det
skall bero på klockan. På 1600-talet forde detta
här.

L 66.
66.

Ligner om kyrkklockan.

Stort nordost om Samleby i Lofta kyrka. Vid en plats som benämnes "Riskasten", påstods det att storklockan till kyrkan där skall vara gjuten. Då gesällen vid dess tillverkning ihärlde den sista gjutmassan i formen, kom det en flicka som på orden var illa beröskad. Hon sade: "Gå ren som jag är, lika rent ljud skall det bliva i denna klocka".

Sedan klockan kom på sin plats, där i Lofta härdes dess ljud ända till Libau på andra sidan Östersjön. Från rysk sida myndighet blev det anmärkning för det ofta störande ljudet, så åtgärder måste vidtagas, medelst 3 st. härl minskades ljudet.

För att gesällen fick bättre ljud, än mäst, (han hade i själva verket) blev han mördad på den plats, där gjutningen skedd, alltså vid "Riskasten" i nämnda församling. Efter denna händelse blev platsen under århundraden en ständig offerplats.

Sågner om kyrkklockor.

Cirka $2\frac{1}{2}$ mil norr om staden Oskarshamn är Misterhults kyrka belägen. I dess närhet har funnits en gåt, som på senare tiden är igenväx, men till en moss. På mossbotten finns ännu en kyrkklocka kvar. Med dagare har de hört klockan vid vattenytan, men där gått igen till djupet.

Vid en klockgjutning kom en äigenska, å kastade en ring i plegeln, samt yllade, att denna klockas ljud skulle höras till Finland. Klängen hördes, även dit sedan den var uppmant. Vilken kyrka nämner ej sågner, men fräligen var det nog bästa vid botten-riken. Finnarerna tyckte ej om ljudet, t. o. m. bråkade oss med prig.

Läkekunst och magi.

I Tuna församling borta vid Fridhems kapell, där finns en trallhall som ingen vågar hugga. Skraft intill hallen bodde på 1800-talet en husarkvinna som kallas för "Lättha", hon var vida känd i byggen för en säker kvinna, med att bekämpa olika arter av sjukdamer. Många äro de hark som ännu äro i hallen, efter henne där bortvalta sjukdamer. Den bättre i förnämme klassen på orten höll sig i längden fristående om "Lätthas" medfader, men då sjukdam kom var hon även för dem en sista räddning. "Silkespapper" var ofta ett medel kvinnor hade för svår-
läkta sår, m.m.

De gamla "närdeblad" intill tidigare huskräkan bortskaffas äro olycksfallariska mycket större än vid annan användning. Vad sedan beträffa med sjukdam, det angäres ej så med detsamma. Det förekommer också vidingsråd i såna tid, jämförelser som äro inslagna å sedan övernatt.

Väster i läkekonst.

"Kammeblommar" förkades för, dessa bländades i förenig med rågmjölsgröt. Var ett beprövat medel mot smulnaden värk i lederna o. s. a.

Väster "Levenbarn" var ett bra far-
terförfärdningsmedel. En person i Dalhem, odlade denna väst, endast på ändamålet. Han förde den västen nästan till överdrift, tog myndigheten på polisen bort all den västen som han i mängder, odlade. På kyrklåten i Dalhem skall denna väst ännu vara kvar, men ingen kan finna den, trots mycket sökanden.

"Fläskente" var ett medel mot förkyllning.

Magin. Till en by söder om bruket Ankarum
kom omkring år 1908 en finne. Vid besöket i byn
träffade han en hemmansäg. Det första han sade:
"Du kan utur med djuren". Saken ärenesspände och
så med fakta. Vårfar blev ägaren till gården starkt
uppmärksam för främlingen. Medelst en med-
hjälpare från orten grep finnen verket an med
att återgå till i ladugården.

I dörtröskeln där djuren ofta hade
sin gång fram, bärades ett träl som fylldes med
något ämne hämtat från en kyrkogård, var-
efter hålet tillhållsades.

Vid en vidtagen reparation år 1950
vågade ej ägaren bortskaffa denna träskelstock
i rädsla för att den gamla djuren åter skulle
få sitt fäste i ladugården.

Magi.

Efter ägarens upplysning har han under dessa cirka 40 år funnit mycket gäd i ladugården. Avgiften för denna försäkring var tio kr.

"Finnen" berättade vidare om att något häleri i stallen ej förekommer, men däremot avundsjuka grannar, invakar med sten i dödlighet på djuren. Han sade också att, om hustrun talade med någon person om honom, hade han därav kännedom, om de pratade ute.

Denne "finne" hade haft 14 barn i sitt äktenskap, alla var död födda.

Kvicksilver var ofta ett ganska besvärat medel, att banna in i ladugårdsströklar.

Magi

Samle Båtsman Ankerman bodde på sitt båtsmansstorp "Kä" i Hjörled. Så en dag tog han en promenad bort till sockenkyrkan, i förskaffade ett ben. Hemkommen placerade han det under träskeln till sin ladugård, detta skulle innebära tur.

Ankerman fick bynän ej tur med det förskaffade likbenet, förnän han förskaffade det åter till kyrkogården. Händigt om råttorna i sängen hörde han en flöcka gräta, med innerlig önskan att återfå sitt ben.

Tur eller otur sedan vid ladugården skildra ej berättaren, om.